

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 31. julija. Tukajšnji „Neues Wiener Tagblatt“ je dobil sledeče telegrafično poročilo, katero se pa mora še oficijalno potrditi: Rusi so v velikej bitvi zmagali Turke pri Ruščuku 28. julija. Turki so izgubili trideset kanonov, deset zastáv in pet tisoč ujetih.

Belgrad 29. julija. Iz Sarajeva se poroča, da Turki pobirajo vse muselmane od 17. do 50. leta v vojake. Turška „Bosna“ poroča o bojih z vstasi pri Hrastovu in Agiću, kjer je baje 365 vstavev palo, mej njimi tudi vojvoda Bilbija.

Bukarešt 28. julija. („N. fr. Pr.“) Pridobni boji so mej Osman-Bazarom in Trnovim pričakovati. Mehemed-Ali paša je včeraj 60.000 možem na čelu odmarširal iz Eskidjuna proti Trnovemu.

Vojska.

Z Dunaja nam korespondenčni bureau denes pošilja vesel telegram tamšnjega dnevnika, da so slovanski bratje naši Rusi pred Ruščukom veliko bitko dobili, in Turke temeljito pretepli. Ali ker ima ta telegram pristavek, da nij še oficijalno potrjen, počakajmo rajši potrpljivo do jutri, predno se ga tako veseliti moremo, kakor bode zaslužil, če se tudi od drugod potrdi in obistini. Položaj, kakor ga vsi drugi listi dan prej poročajo, bil bi pač tak, da dokazuje veliko verjetnost onega poročila. Ali previdnosti nij nikoli preveč.

Okolo Ruščuka je bilo uže pred 28. julijem več ostrih bojov, o katerih vseh so nejasna poročila, ali jih pa nij nič. Vidno je, da

Rusi malo govore in malo poročajo, Turki pa sami malo zanesljivega vedó. Položje je pa tako poostreno, da brez odločilnih bitek ne more dolgo ostati. Saj je uže čudno, da toliko časa čakamo, ali bolj prav, čakajo.

Na Ruskem je mej narodom najbolj priljubljen in hvaljen general Gurko, ki je smelo Balkan prešel in na oni strani celo Sulejmana uže pretepel. Menj zadovoljno pak je rusko občinstvo z nekimi drugimi generali v ruskej vojski, ki so večidel nemškega pokolenja, a poruseni in so večinoma po vojniškej protekciji do višjih mest prilezli. Res vidimo v vseh oddelkih, kjer Rusi nijso sreče imeli, le imena nemškega ali sploh neruskega glasu.

V Kavkazu, ruskej azijskej vojski za hrbtom, so se ruski mohamedanci z orožjem v roci vzdignili zoper Ruse bolj ostro nego je bilo pričakovati. Za tega del miruje zdaj nekaj časa rusko vojno delovanje proti Turkom. Nasledek vsega tega pa bode vendar le ta, bodo Rusi te svoje nepokorne podložnike krvavo ukrotili, ker so jim v onem času v hrbet pali, ko so imeli sovražnika domovine pred soboj. S tacimi divjaki je teško postopati mirnoljubno.

Kako krvavo se menijo Turki boriti, kaže ogovor novega turškega poveljnika Mehemed-Alija na svoje vojake, kakor ga priobčuje angleški list „Daily Telegraph“. Rekel je Turek: „Mi moramo Rusom grob skopati na tej zemlji ali pa sebi. Bojujte se s pogumom, kakor so ga vaši očetje v boji imeli.“

Za odgovor.

Stari renegat in izdajnik Dežman je zopet pero prijel in napisal štiri članke za „Laib-

Tagblatt“ in jih po vrsti priobčil pod naslovom „Rückblicke.“ Ne zdi se nam sicer vredno niti potrebno na vse Dežmanove, uže znane zavijače odgovarjati, le toliko bodi rečeno: Ko bi slovenska narodna stranka ali njeni vodje tudi še toliko grehov imeli, zaničevanja vreden bi bil in je vendar vsak narodnjak, vsak Slovenec, ki narodno reč zapusti in uskoči v protivni nemški ali nemškovalni tabor ter vojuje ali glasuje proti prejšnjim soborcem in sorodcem. Kar svet stoji, so take renegate dobri ljudje zaničevali in zaničevali jih bodo, dokler bode človek živel in ljubezen imel do domovine, rodovine in do česa blažjega sploh. Dežman naj si spiše prste do krvi, madeža narodnega izdajstva svoje krvi in svojega slovanstva, ki njega in nekatere njegove pajdaše krasi, ne bode opral sè sebe nikdar.

„Stvar je zmagala,“ „die Sache selbst hat gesiegt“ pravi „Tagblatt.“ Mi imamo na to za odgovor samo grohoten zasmeh! Kdo je zmagal, to boste pri verifikacijah čuli, in sicer tako, da vam bode po ušesih brenčalo. Tačas bomo mogli tudi mi iz deželnega zbora povedati vse, kar se nam zdaj ob kratkem konfiscira.

In če nam „Tagbl.“ nemško in nemškutarsko pravičnost obeta: „Mögen die Männer von drüben ja nicht glauben, dass die künftige liberale (!?) Landtagsmajorität die Bahn des Rechtes und der Gerechtigkeit verlassen werde“, imamo zopet le grohoten zasmeh za odgovor. Pravičnosti od vas pričakovati? Od stranke, v kateri je sopsolanc en Vesteneck!?

Če pa „Tagblatt“ misli, da je njegova

Listek.

Damajantica žaluje po sopruhu.

(Iz staroindijščine poslovenil K. Glaser.)

(Dalje.)

Damajantica zbudivši se zapazi, da je sama in žaluje po sopruhu. To tugovanje je najkrasnejši del cele episode in se v prestavi tako-le glasi.

Ko je Nal odšel, se je krasna Damajantica, rešena utrujenosti, zbudila, prestrašena v osamelem gozdu. Ne videča soproga, polna žalosti in bolesti, je z jasnim glasom po Nalu klicala: Oh pokrovitelj! oh veliki kralj! oh gospod! zakaj me zapuščaš? Oh umorjena sem! oh izgubljena sem! boječa se v osamelem gozdu! Ne poznaš li, veliki kralj, dolžnosti ne govoriš li resnice? Kako moreš izgovorivši: „To je resnica“ mene spijočo zapustiti in oditi? Kako moreš odhajati, zapustivši pravo, udano soprogo, ki ti nič žalega nij storila, drugi so te žalili. Moreš te besede uresničiti

nad menoj, ljudovladar! ki si jih govoril v navzočnosti svetopokroviteljev? Nezdgodna smrt ne dohiti človeka, ker še jaz, tvoja ljubljena in od tebe zapuščena, živim. Ta šala zadoštuje, ljudovladar! jaz teško pogubljiva se bojim; pokaži se, gospod! Vidim te, vidim te, kralj Naišadanec, za grmovjem si se skrila, zakaj mi ne odgovoriš! Pregreha je, prvak kraljev! da k meni, ki sem ti sledila, in ki zdaj jadikujem, ne prideš in me ne tolažiš, kralj. Ne milujem sebe same, tudi nič drugega, nego to me žalosti, da boš samstvoval, kralj! to obžalujem; če boš žejen, lačen, utrujen zvečer pod drevjem počivaje sedel, mene ne videč, kako ti bo pri srcu?“

Potem je Damajantica, grenke žalosti polna, ihteča, v samoti sem ter tja tekala, jokajoča in žalostna. Zdaj se dvigne naglo, zdaj pade turobna, zdaj obledi boječa se, zdaj kriči in jadikuje. Bajmija, soprogu udana, vzklikne: Po čigar prokletstvu je Naišadanca zadela ta bolest, temu se naj še hujša nesreča pripeti od najine. Kdor je Nalu, ki nij hu-

dobnega srca, to storil, naj živi življenje brez veselja, žalostnejše od najinega!“

Tako je žalujoča soproga kralja velikodušnega iskala, moža v loki od zverine čislanej, kakor brez uma klicaje: „Oh, oh, kralj!“ in tekala sem ter tja. Ko je brezmerno jokala in kakor pomorska postojna ukala in zelo, zelo žalovala, je naglo prišedšo in v kolobaru se vrtečo Bhaimijo zgrabila kača, velikega telesa, gladna. Od kače zgrabljena in strahu polna ne obžaluje sebe same, obžaluje Naišadanca: „Oh pokrovitelj! zakaj ne dojdeš k meni, ki sem v gozdu od te kače zgrabljena brez varstva? Kako ti bo pri srcu, ko se boš zopet mene spominjal, Naišadanec, prokletstva rešen zopet zadobivši razum, zavednost, bogatstvo? Kdo te bo utrujenega, lačnega, po slabosti pohabljenega rešil, prvak kraljev, mož brez krivde?“

Potem zagleda nek lovec, v gostem gozdu šetajoč se, jokajočo deklico in se jej naglo približa. Bhaimijo, devo velikih očij, ugledavši kačo z ostro pušico presune. Kačo, ki se nij

prihednost pri nas, odgovarjamo mi: mogoče! Ali verjetno nij. Ako pade končno slovanska stvar, pade tudi slovenska naša in mi bomo ponemčeni. Ako pa zmaga slovanska stvar, se nam tudi za slovensko nij bati in se ne bojimo ni za hipec, tudi ne, ko bi nemškutarji bili že desetkrat zapored in ne le enkrat v Kamniku in Postojni večino odvisnih ljudij skupaj stolkli. Voilà tout.

Mobiliziranje avstrijske vojske.

Zadnje nedeljo je bil na Dunaji velik shod ministrov naše monarhije, in sicer so bili navzočni in skupaj sklicani „naši“ cislejtanski, ogerski in skupni ministri. Cesar je predsedoval. Govori se sploh in piše se, da so imeli vprašanje v razgovoru, ali nij uže čas prišel, da naša monarhija glede vzhodnjega vprašanja in rusko-turške vojne v delovanje stopi. Kaj se je odločilo, to nam nij znano do sedaj.

Kaj Magjari želé, to nam kaže in pripoveduje peštanski tabor, ki se posnemlje v mnogih taborih po Magjarskem, kjer se povsod ščuje zoper naše slavjanske brate Ruse.

Kaj bi radi nemškutarji, nas Slovane sovražéči ustavoverci, to beremo dan na dan iz „N. Fr. Pr.“ in raznih „Tagblatov“. A kaj bi proti onima dvema radi mi Slovenci in sploh Slovani v Avstriji, mi dejanska ali faktučna večina monarhije, to je cesarskemu dvoru gotovo dobro znano. Mi terjamo in hočemo korist monarhije, razboj gnjile in historično nam protivne Turčije, korist krščanstva.

Zarad tega in ker položaje precej dobro poznamo, zanašamo se mi Slovanje samo na modrost visoke cesarske krone same, ki bode tudi v tem ministerskem svetu imela prvo in odločilno besedo.

Mi vemo, da nas Slovanov, svojih najboljših in najzvestejših podložnikov, ne bode vodila v boj zoper velike brate naše, Slovane Ruse, temuč da naš cesarski dvor hoče in namerava v prijateljstvu z Rusijo rešiti veliko orijentalno vprašanje.

Mož, ki je z dvorom vedno v zvezi, ki je visok položaj imel in ga bode še imel na strah nemškutarjskih ljudij, zvedel in povedal je našim možem: nikdar se nij bati, da bi naša vis. dinastija dovolila kedaj v kako

akcije zoper Rusijo. Stvari se bodo izpremenile kmalu. Notranje so pa mej visocimi krogi uže jasne od Reichstadta sem.

Zato bode mobilizacija in akcija sama v sporazumu z Rusijo, previdno pač, a gotovo ne Slovanstvu na škodo.

Enodnevné zmage ustavoverske imajo baš tudi le enodnevné veljavo. Naša avstrijska monarhična in naša slovanska ideja je pa močnejše, v boljše koreninice oprta in vraščena, nego da bi se dala izruvatí, in celo njeni protivniki bode pomagali jej vzrasti in okrepiti se.

Nam se zatorej osvojenje slovanske Bosne in Hercegovine po Avstriji in tako prirast slovanskega elementa k našej državi zdi davno sklenena in prej ali s'ej gotova stvar.

O položaji na Francoskem.

Tako prenapljeno uže dolgo nij kateri državnik delal, kakor Mac-Mahon, predsednik Francoske republike 16. maja t. l., ko je kar na vrat na nos zapodil ministerstvo, vzeto iz večine in razpustil narodno zbornico. To vidi zdaj sam. Kamor se obrne, nikjer nij izhoda; godi se mu, kakor onim vojujočim, ki svoje vasi požgó in svoje mostove poderó, da bi si jih sovražnik ne ukoristil — ako se pozneje hoté sami vrniti, se pa ne mogo.

Mac-Mahon se je hotel zvezati z vsemi drugimi strankami, samo da bi zoprne republikance uničil. A zdaj bonapartisti nočejo vedeti zanj, legitimisti se kujajo in bežé pred njim, orleanisti se ga tudi povsod ogibajo. Nikamor se mu nij mogoče opreti. Nered v njegovej vladi samej je tak, da se celo zdaj, neposredno pred volitvami, misli na njeno razpuščenje. Ministerstvo bi rado kaj odločilo, pa ne more in si ne upa. Zato Mac-Mahon baje misli kar naenkrat zopet prebrniti vse, kar je 16. maja postavil, ker vidi, da na ta način ne opravi ničesa.

Pri vsem tem pa republikanci napredujejo povsod in njih zmaga je gotovejša, nego ikdaj poprej. Vlada jih se ve da zatira povsodi, kolikor in kakor se le dá, in ravna z njimi ravno tako, kakor se drugod z opozicijo ravna. Zatira jih z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi; konfiscira njih časnike in prepoveduje njih prodajanje po ulicah in po

provinciji, dočim reakcionarne liste kolikor se dá, podpira.

Toda, kakor uže sploh krivično proganjanje še nij imelo nikjer stalnega vspeha, nego je le proganjanca ojačilo in ga bodrilo k podvojeni delavnosti, tako je tudi tukaj. S proganjanjem vlada bolje deluje za republikansko stvar, nego li republikanci sami. Narod ravno zdaj republikanske časnike bolj čita, kakor sicer, saj je to uže v človeške naravi, da ima posebno ono za-njo največji čar, kar je prepovedano. Tako vlada svoje nasprotnike proti svojej volji podpira.

Republikanci delujejo pa na tihem, a vspešno. Čedalje trdnejša je njihova stranka, vedno je sloga večja mej njimi. Oni se nečejo prenapljiti, se nečejo preveč utruditi, nego polagoma korakajo v boj, a sè zavestjo, da zmagaajo oni.

Njih pariški odbor je republikanskim listom po deželi dal sledeče nauke: 1. Narodu se podá račun o delovanji razpuščene narodne zbornice, da se s tem zavrne popačeno poročilo službenih listov. 2. Na čelu časnikov naj tiskajo postavne določbe o zlorabi in zločinu pri volitvah. 3. Namestu podlistkov naj se tiskajo zmerno pisane republikanske brošure. 4. Otvorijo se mesečna naročenja in cena časnikov se zniža, da mogo tudi ubožnejši čitatí jih. 5. Večkrat se objavijo samovlastni čini vlade, čisto objektivno.

Proti temu ravnanju republikancev prefekti nemajo nobene oblasti, ker je čisto zakonito. In tako smejo republikanci potolaženi iti v volilni boj; nasprotniki njihovi so rovanje proti njim tako nerodno začeli, da se je orožje proti njim samim obrnilo. Na strani republikancev pa je pravica, in ta se ne da vedno zatirati. Končno zmaga povsod, in potem je njena zmaga tudi stalna, ker ima trdno, neomajljivo podlago.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. julija.

Potrjuje se, da je general baron *Molinary*, komandant in upravitelj v vojnej granici, dal svojo ostavko in sicer zarad tega, ker hoče magjarski minister z granicarskim denarjem zidati tako železnico, ki bode Ogerskej več nego hrvatskej granici na korist. Kako bode zdaj vladar odločil?

ustavljala, umorivši lovec reši Bhaimijo, jo umije, potolaži, krepča in povpraša: „Čegava si, gazeli in teletu v očeh podobna, in kako si prišla v gozd? kako si dospela do take bede, blaga?“ Damajantica vprašana, mu pové vse po resnici. Na pol oblečeno deklico polnih nedrij in beder, nežnih lepih udov, obraza polni luni enacega, očij oblokanih z obrvmi, deklico milo govorečo gleda lovec in ljubezni vzkipi. Z milim in šepetajočim glasom jo je zaljubljeni lovec tolažil; to je razumela blaga Damajantica. Hude jeze napolnena je zarudela v ljutosti.

Ta pa, hudobnih misli, malovrednež, se je ne predrzne dotakniti in gleda nedostižno, ki je vzplamtela kakor ogenj. Ker nij bilo časa mnogim besedam, ga je Damajantica, žalostna soproga in kraljestva, proklela: „Ker na družega ne mislim, kakor na Naišadanca, naj ta hudobnež dušo izdihne.“

Ko se je ta beseda izgovorila, pade lovec mrtev na tla, kakor drevo od strele zadeto.

Ko je Damajantica lovca vmorila, se je

podala deklica lotosovih oči v strašen in zapuščen gozd, ki je odmeval glas grilov, kjer kraljujejo levi, risi, tigri, medvedi in bivoli, kjer žvrgole trume raznih tic in kjer razsajajo roparji. Tam vidi brege, napolnjene z raznimi rudami, šumeče grmovje, čudovite votline, roke, močvirja, jezera, raznovrstno divjaščino in tice, mnogo strahovitih Pisačasov¹⁾ in Rakšasov²⁾ in kač, luže, ribnjake, visoke gore, reke, čudovite slape; hči Vidharbskega vladarja je tam videla v trumah bivole, mrjasce, medvede in gozdne kače. Vidhanbija krasna, slavna, blaga in stanovitna se šeta iskajoča Nala in ničesar se ne boji kraljeva hči Bhaimija. V grozen gozd prišedši, žaljoča po soprogu, je žalostno jadikovala; ker so jej od žalosti po soprogu udje oslabei, se nasloni na pečino: Vladar mej Višadanči, visokih prs in močnih rok! kam si šel, kralj! zapustivši mene v osamelem gozdu? Asvamedh³⁾

¹⁾ Pisačas, ime zlih duhov.

Pis.

²⁾ Rakšas, ime bogov orjaške velikosti, ljudem sovražnih.

Pis.

³⁾ Asvamedh, konjski dar.

Pis.

in druge dare opravivši, kralj! kako mene kaniš, prvak mej možmi! Spominjaj se besedij, presvitli! ki si jih govoril v mojej navzočnosti, junak! Spominjaj se tega, kar so tice in gosí rekly v tvojej bližini, vladar zemlje! in kar si meni v obraz povedal, blagovoli se tudi na to ozreti. Prečitaj dobro štiri Vede, Ange¹⁾ in Upange, vladar! resnica je samo ena. Zatorej blagovoli, pobeditelj sovražnikov! vresničiti besede, junak! ki si jih nekđaj v mojej navzočnosti govoril. Ti, brez krivde! nijsem li jaz v resnici tvoja ljubljenska, zakaj mi ne odgovarjaš v tem strašnem gozdu? Grabi me silen kralj gozdov z odprtim žrelom gladen, zakaj me ne braniš? „Druge ne ljubim, kakor tebe,“ tako si govoril vedno. Vresniči, blagi mož! davno dano besedo. Zakaj ne odgovarjaš brezzavestnej jadikujočej dragej soprogi, vladar! zažaljen želečej, pokrovitelj? zakaj mi ne odgovarjaš? Mene, ki sem vpadla, žalostna, bleđa, siromašna, vladar! na pol oblečena, osamela od pokrovitelja zapuščena, kakor od

¹⁾ Angi in Upangi, sospisi pobožnega in znanstvenega obsčka.

Pis.

Bode li ostavko vzel? Ali se bode razpor Hrvatske z Ogersko začel?

Vnanje države.

Stari sovragi *Rusov* in nas vseh Slovanov Angleži in za njimi neki Nemci (pa ne vsi) ne nehajo razne laži zoper naše brate Ruse trositi o groznostih in neusmiljenostih, katere Rusi baje počenjajo zoper Turke. To je vse zlagano. Ko so pa Turki 400 celih let naše brate kristijane drli in morili, niso ti angleški ljudje nič graje imeli nanje!!

Angležem žuga „Ruski Mir“, da če Carigrad zasedejo, ne morejo več kot 50.000 mož vanj postaviti. Te bodo pa Rusi, porazivši Turke lahko izgnali. Sicer se pa Rusija uže zdaj zoper angleški denar, angleško orožje, angleške oficirje bori.

Sultan hoče baje na vsak način črno prorokovo zastavo razviti; zato je odstavil dosedanega šaik-ul-islama, Hasan Hairulaha in poklical bolj poslušnega. Velevlasti svetujejo Turčiji, naj zastave ne razvije, ker potlej bi ne imele nobenega povoda Turčijo še braniti. Turki pa se uže pripravljajo na splošno klanje kristijanov s tem, da po svojih plačanih nemških in ogerskih listih lažejo o „zverstvih Rusov“, češ, da bi potlej sami bolj uzrok imeli klati. Kakor da bi zveri Turku uzroka treba bilo — kaka ironija!

Italijanska vlada se trudi velevlastim zagotavljanje, da ona nema nič vojevitih ali osvojevalnih namer in da hoče neutralna ostati. To je menda razumeti, tako dolgo, dokler drugače ne kaže.

Nemški cesar Vilhelm zapusti Gastein 7. avgusta. Na vračanju se snide z našim cesarjem Francem Josipom.

Dopisi.

Iz Postojne 30. jul. [Izv. dop.] Povedano je bilo uže enkrat v „Slov. Narodu“, kako je bilo mogoče, da je dr. Dev zmagal pri volitvi v deželni zbor, kakih sramotnih sredstev se je posluževal, kako je sam beračil glasove celo pri tacih volilcih, od katerih bi moral vedeti, da se ne bodo dali nikoli preslepiti, da bi pomagali kedaj k takej zmagi, katere se gosp. dr. sramovati mora.

Povedal je g. pisatelj v omenjenem članku, da je Devov pisar Prosenec, vulgo dr. Škarnicelj v njegovem imenu kupil tukajšnje dolenske fantaline s pijačo, da bi imel tudi te jezične korenjake na svojej strani, da bi mu tudi ti s ponočnim razsajanjem, vpitjem, zabavljanjem, zmerjanjem, grozenjem, bogokletstvom in celo s pretepom pomagali do zmage.

Le-ti so svojo dolžnost gotovo storili, da

mora g. Dev z njimi prav zadovoljen biti; morebiti jih je za njih izvrstne čine še premalo odškodoval. — Oni niso po noči pred volitvijo samo na vse grlo po Postojni vpili „živio Dev“ in na to od zadaj po mestu z rokami ploskali; ne le mirne domu gredoče ljudi na cesti napadali „si Slovenec, prokleti Slovenec“, „živio nemškutarji“, „živio Dev“ etc. oni niso le poštene narodnjake pred hišami zmerjali z mnogimi njim lastnimi zinjavkami, hoteli so tudi pokazati svoj pobalinski pogum s tem, da je jeden izmej njih vrgel poleno v priletno in bolešno ženo, kateri je prebil spodnjo ustnico, da jej je mogel zdravnik še tisto noč šivati. Kaj ne, da je to skoraj neverjetno, pa vendar sveta resnica.

Bolj natanko čez to junaštvo je nam razjasnila obravnava o tej stvari, ki je bila 19. t. m. pred tukajšnjo sodnijo. Pri tej se je dokazalo, da je vrgel poleno tukajšnji napuhneni brivec in krčmar Franc Inocente, ki se je akoravno oženjen, tudi mej pijano druhal mešal, ker je ta pri njem pila in ker ga je po njegovej lastnej izjavi bil kupil dr. Dev s tem, da mu je posodil 300 gl. Obsojen je za svoje junaštvo na tri dni zapora ali pa 15 gl. globe. To mu bo morebiti malo krv ohladilo. Ako je dobil obtoženec zadosti ali ne, nečemo preiskavati, le to še povemo, da je pri obravnavi nij rekel obtoženec dvakrat in povdaryl, da nij on te pijane druhal peljal iz krčme in jo šuntal, ampak, da je to storil Devov pisar Prosenec, da je namreč ta rekel druhal „le udarite!“ To je povedal torej Inocente v drugič posebno s povdarkom. Pričakujemo, da bode sodnja to stvar natančneje v roke uzela.

Je Postojnskemu nemškutarskemu advokatu dovoljeno tukajšnje fantaline, ki so uže tako na pretepopovanje nagneni, po svojih pisarjih šuntati zoper mirne narodnjake? Gotovo mu ne dela časti, imeti taka pisarja, ki se tudi zdaj po volitvi vedno mešata mej pijane fantaline in mej njimi zabavljata čez mirne narodnjake. Napravila sta le-te uže tako daleč, da so zložili Devu na čast pesem, v katerej so naj bolj pomenljive besede:

„Kadar pa dnarca ni,
Nas pa Dev preskrbi.“

Le čudno, da so naredili to slovensko,

ker zraven vpijejo „hali, halo, Slovencev več ne bo“ in tudi to slovensko. Ker sta se uže toliko potrudila omenjena pisarja Uzar in Škarnicelj, naj bi se vendar še potrudila in svoje prijatelje navadila kako nemško klafarsko, kar bi njih v veljavi morebiti bolj povzdignilo. Prosimo pa jih mirni narodnjaki, naj jim naročita da pustijo vsaj nas na miru po noči na cesti, naj nas ne insultirajo „si Slovenec, spat Slovenec, živio Dev“ itd., da ne bomo primorani se pri sodnji zavoljo tega pritožiti.

Domače stvari.

— (Ljubljanski škof g. dr. J. Pogačar) je šel 29. t. m. na Dunaj.

— (Koze.) Piše se nam, da so se pokazale v tukajšnji predilnej fabriki poleg kolodvora „kozé“. Fabriško prestojništvo je ukazalo vsemu svojemu osebju dati si koze staviti ali pa 14 dni ostati iz fabrike, da ta bolezen dalje ne poseže.

— (Konfiskacije.) Zadnje „Novice“ so bile, kakor iz uradnega lista vidimo, konfiscirane zaradi članka: „Spomini na volitve poslancev v deželni zbor kranjski.“ Konfiskacija se opira na §. 300 k. z.

— (Kocijančičevih pesni II. zvezek) se tiska in utegne priti na svitlo uže meseca septembra. — Kdor želi kupiti prvi zvezek ali naročiti si drugi zvezek, naj se blagovoli obrniti do g. Franja Drenika v Ljubljani.

— (Tarifa mesa) je v Ljubljani za avgust normirana: Kilogram najboljšega volovskega po 54 kr. slabšega in kravjega po 48, 40 in 32. —

— (Najdba.) Župnik S. Robič je našel v mokriškej jami dve dobro ohranjeni črepijni jamskega medveda in divjega prašiča.

— (Okradena) sta bila vinska trgovca Jože Ilec in Luka Klun, ko sta na Dolenjskem v Čateži prenočevala. Vzeto jima je 650 gold. denarja iz hlač, katerih speč niti slekla nijsta bila.

— (Požar.) Iz Drvanije poleg št. Lennarta v Slovenskih goricah poroča se nam, da je g. Dominiku Čolniku gospodarsko poslopje do tal pogorelo. Škoda se ceni na gl. 4000 — 5000. —; razun tega pa je zgorelo tudi dvoje otrok. Vzrok požara nij še znan. Poslopje je bilo zavarovano pri banki „Slaviji“.

črede odločena jelenica velikih očij, ne spoštuješ, čestitljivi! pobeditelj! veliki kralj! Jaz, v velikem gozdu sama bivajoča Dajamantica, te nagovarjam; zakaj mi ne odgovarjaš? Mož plemenitega rodu, blagega značaja in lepih udov, te li ne bom ugledala na tem bregu, prvak mej možmi! v tem strahovitem gozdu, kjer bivajo levi, risi? ležečega ali sedečega, vladar mej Nišadanci! ali pa hodečega, blaži mož, množitelj mojih tug? Koga naj vprašam o tebi žalostna, tuge polna: „Si morda videl kje Nala v gozdu?“ Kdo mi pokaže v gozdu denes kralja krasnega, velikodušnega, pobeditelja sovražnikovih trum? „Nal, lotosvih očij, kralj, ki ga iščeš, tukaj le je“, od koga bom slišala ta sladki glas?

Gozden kralj, srečen, tiger s štrimi zobmi, velikih čelusti, prihaja ravno; bližam se mu brez strahu. „Ti si kralj zverine, ti si gospod v gozdu. Jaz sem Dajamantica hči Vidharbhskega kralja, Nisidanskega vladarja, Nala, pobeditelja sovražnikov; soproga iščem sama, nesrečna, žalostna. Potolaži me, kralj! če si videl Nala, ali me pa pogoltni kralj

gozdni! če mi o Nalu ne poročiš in me te žalosti ne rešiš.“

Ko je slišal v gozdu moje žalovanje kralj zverine, gre k reki z jasno vodo, tekočej v morje. To krasno goro z mnogimi vrhovi, ki se svetijo in neba dotikajo in v mnogih barvah bliščijo, srce razveseljujejo, to goro, napolnjeno z raznimi rudninami, z žlahtnimi biseri olepšano, temu velikemu gozdu, kot zavarovalnico postavljeno, ubljudeno z levi, risi, sloni, mrjasci, medvedi in gazelami in od raznih tic povsod obiskano kraljico bregov bom vprašala o gospodu: Odlična, lepa, nebeška, slavna, pribežališče ponujajoča! pozdravljam te prišedša; vedi, kraljeva hči sem, kraljeva soproga, Damajantica slavljena. Kralj Vidarbheto je moj oče, velik junak, Bhim po imenu, gospodar zemlje, oskrbnik treh okrajev, asvamedhske in radžasuske¹⁾ darove daruje, najboljši kralj, lepih in velicij očij, pobožen, blag in resnicoljuben, plemenitega značaja junak, v dolžnostih podučen, čist, varuh Vidharbhov,

¹⁾ Radžasuja je daritev, ki jo opravlja kralj s pomočjo podvržanih kraljev. Pis.

premagalec mnogih sovražnikov; vedi, tega moža sem hči. Mej Nisadanci je vsak moj, velika gora! prvak mej ljudmi, sprejetim imenom Virazen imenovan, slavjen. Tega kralja junaški sin, srečen, hraber, je podedoval po očetu kraljestvo in vlado, Nal po imenu, pobeditelj sovražnikov, zamorec, tudi Punjaslok imenovan, pobožen, v Vedah izveden, zgovoren, poštenjak, somapivec¹⁾, ognjaljub, duhoven, radodaren, vojak, vladar; vedi, visoka gora! ta je moj mož; a jaz, zapuščena od sreče, soproga oropana, brez pokrovitelja, nezgodi podvržena, iščem moža, izmej izvrstnih mož najizvrstnejšega. Je-li izmej sto tvojih do neba se dvigajočih vrhuncev videl kateri Nala v tem strašnem gozdu? Se ti je Nal, hraber kakor prvak, mej levi umen, dolgih rok, krepek, korenjak, resnicoljub, mož vele-slaven, kje prikazal? Visoka gora, zakaj mene plakajoče, osamele in žalostne z besedico ne potolažiš, kakor hčer svojo?

¹⁾ Somapivec, kateri pije sok, iztiskan iz rastline asclepias acide amrita *अमृता*. Pis. (Dalje prih.)

— (G. Baudouin de Courtenay), po Slovenskem znani ruski pisatelj in profesor na Kazanjski univerzi, je izdal v „Slavjanskem Zborniku“ novo delo o Režjanih.

— (Idrijska čitalnica) napravi veselico v nedeljo 5. avgusta t. l. na g. Leskovičevem pristavi. Program je: 1. J. Serjun: Hajdmo na pristavo, popotnica; igra čitalniška godba. 2. A. Hajdrih: a) Slava Slovincem, zbor. b) Mladini, zbor. 3. Ziehrer: Am Rio de Janeiro, valcer; igra čitalniška godba. 4. Dr. B. Ipavec: Domovina, zbor z bariton in tenor solo. 5. Verdi: Cavatina iz opere Ernani za rog obligat. 6. Pozdravni govor. 7. Otto: Devi, čveterospev. 8. Prva kadrilja na prostem. 9. Boris Miran; „Raja“. 5. Na meji: deklamacija. 10. C. Erichsen: Rosenblätter, polka française: igra čitalniška godba. 11. Fr. Schubert: Kak zala je, zbor. 12. Druga kadrilja na prostem. 13. Po jezeru; obče petje z godbo. 14. Srečkanje. Pozneje ples v zgornjih prostorih. — Pri slabem vremenu vršile bi se točke programove v veliki sobani. — Začetek ob 4. uri po polu dne.

Odbor.

— (Iz cerkljanske okolice) se piše „Sl.“: Strela ubila je 3. jul. 21 let staro dekle Meto Mertelj, mežnarjevo iz Dvorjan. Šla je po poludne omenjenega dne z dvema tovarišicama s polja domov; na glavi nese škap, v katerem je imela rzasajeno matiko. Nevihta pride, in mahoma trešči v matiko, ter skozi škap nesrečnici v glavo in od tod skozi život v zemljo. Dekleta popadajo vsa. Najmlajša, komaj 15 let stara, se zdravi najprej, večkrat hoče vstati, pa zopet pade, vendar je šla sama domov. Četrta tovaršica priteče, pa nij jej bilo moč drugi pomagati, kot ti najmlajši. Meta je bila mrtva, druga pa se je probudila še le drugi dan.

— (Iz slovenskega Štajerja) se nam piše: Tudi pri nas je mnogo agentov iz nemškega rajha, kateri kupujejo vole in krave. Na zadnjih semnjih v Planini in Pišecah in v Lušjakah na Hrvaškem so vso boljšo govedino pokupili.

— (Iz hrvaško-štajerske meje) se nam piše: Pri nas vlada strašna suša. Pšenico in rež smo poželi, sta prav lepi, tudi vinogradi kažejo lepo. Turšica in krompir dobro raseta, le dežja je silo potreba vsem. Celovodnjaki so posušeni, da nam je zelo hudo za vodo.

— (Iz Primorskega) se piše: Namestništvo v Trstu naznanja, da se bodo letos na Primorskem na 4 postajah marljivim živinorejcem delila darila za konje, in sicer v Tolminu za sodnijske okraje Tolmin, Bovec, Cerčno in Kanal, dne 18. septembra v Gradiški na južni del poknežene grofije Goriške in Gradičanske in za tržaško okolico dne 20. septembra, v Bulji za sodnijske okraje Bulje, Koper, Piran, Buzet, Matavin in Poreč dne 22. septembra in v Paznu za okraje Pazin, Pulj, Dinjan, Rovinj, Labin, Volosko in Novigrad.

— (Kmetijsko društvo v Gorici) je sklenilo po mogočnosti pospeševati ustanovitev posebnih vinskih družeb v raznih vinskih krajih te dežele po izgledu štajerskih vinskih družeb, ki so v tem obziru najboljše vspehe dosegle.

— (Velika nesreča) se je pripetila na Goriškem v Otoku pri Orehovljah. Mati,

vdova, pustivša dva majhena otroka na domu, šla je k sinu samo za pol ure; v tem kratkem času nastal je v hiši ogenj in je vse vpepelil; otroka sta zgorela in ž njima vse imetje uboge vdove.

— (V Solkanu) je bil zadnje nedeljo pobit nek Bratuž, ki je hotel braniti svojega malopridnega sina. Z noži je bil razmesarjen in teško okreva. Solkanski lopovi se nahajajo uže v varnem zavetju. Omeniti moramo, pravi „Soča“, pri tej priliki, da se je začelo divjaštvo širiti na vse strani. Posebno se odlikujejo v tem Štandreški fantalini, koji iščejo prilike, da bi mahali s svojimi pestmi po nedolžnih ljudeh. Pojdite divjaki raji na Turško.

— (Iz poden) je M. Sacomani, urednik „Il Goriziano“, iz Avstrije. Tujec, importiran iz blažene Italije, se je drznil trositi svoje destruktivne tendence v tujej državi. Prav bi celo bilo, da bi takemu, na pol izobraženemu možaku usta popolnem zamašili, a nasprotno naj bi se nekoliko bolj svobodomiselnost postopalo napram lojalnej slovaške žurnalistiki.

Razne vesti.

* (Ustrelil) se je prošlo soboto v Gradci 25 let stari gimnazijski profesor Albert Koščil iz Osjeka s samokresom. Krogla je šla skozi srce. Bil je bolehen in je bil uže od aprila t. l. v Gradci, da bi okrevail.

* (Podrla) se je ječa c. kr. sodišča v Gospiću, pri čemer je bilo ranjenih več oseb.

* (Ostrupljenje.) Nek železniški čuvaj v Šenbrunu si je dal skuhati gob, katere je jedel s svojo rodbino. Mej gobami so bile pa tudi gotovo nekatere strupene, kajti umrla sta uže dva otroka. Čuvaj sam je nevarno zbolel.

* (Zginil) je iz Badna iz toplic grof Vasquez-Pinos kar nanagioma. Sodnija ga išče, ker je zapustil tam 2000 gold. dolga.

* (Nevihta) je bila 27. julija v Kraljevem dvoru na Češkem. Mali potok je narastel na deročo reko, ki je podkopala več hiš in preplavila polje. Strela pa je podrla dvoje hiš in ubila enega človeka.

* (Velik požar) je bil 24. julija v ogerskeji vasi Nagy-Megyér. Pogorela je cerkev, farovž in 49 hiš. Človek k sreči nij noben zgorel. Vihar je bil tako velik, da nij bilo mogoče gasiti.

* (Požar) je bil tudi v poljskem mestu Vielički, kjer se izkoplje največ soli v našej državi. Mesto je v sredi pogorelo 26. julija popolnem in požar je prihodnje dni dalje trajal. Gasilo se je le z majhenim vspehom.

* (Pogorela) je dalje vas Cerhovica v horovickem okraji v šestih tednih uže trikrat. 11. julija je pogorelo 25 hiš, 4. julija nekaj gospodarskih poslopij, v torek 24. julija pa zopet 23 poslopij. Misli se, da nek hudobnež nalašč zažiga.

* (Mrličev denar.) Nedavno je v Presburgu na Ogorskem nek Markbreiter skočil v

vodo. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da ima mej svojimi zapuščeniimi rečmi 140.000 gld. denarja. A našlo se nij ničesa. Te dni pa so ribiči v Vojki našli njegovo truplo; mrlič je imel okolo sebe pas, v katerem je bilo zares 140.000 gld. denarja, kateri je zdaj shranjen pri tamošnjem stolnem sodniku.

* (Volkovi) so se po Ogorskem in Sedmograškem zopet jako zaredili. V kesinskih gozdih jih je toliko, da so grofu Želinskemu ugrabili uže 87 ovác.

Umrli v Ljubljani

od 21. do 26. julija:

Anton Grablovič, tesar, 33 l., vsled ostreljenja. — Hermenegilda Postl, geom. otrok, 14 m., za drisko. — Luka Modričan, delavec 40 l., za vtrprij. pljuč. — Katra Zadnikar, gostinja, 27 l., za vnetjem možgan-mrenice. — Bernard Zupančič, čuvaj, 56 l., vsled polomljenja udov. — Marija Matohič, pisarja vdova, 48 l., in Lovrenc Hujan, gostaç, 80 l., oba vsled starosti. — Janez Jankovič, del. otrok, 2 1/2 l., vsled bolezni na obistih. — Milan Svetek, želez. uradnika otrok, 1 l., za vnetico vratu. — Fr. Sorčan, črevjar, 60 l., vsled gnojenja udov. — Fr. Eržen, čit. sluge otrok, 10 m., za drisko. — Marija Schwinghammer, kondukterja otrok, 9 l., za sušico. — Martin Petrič, hlapec, 52 l., za vtrprij. pljuč. — Marija Jankovič, kmetica, 53 l., vsled obstreljenja. — Terezija Borstner, tesarja žena, 57 l., starosti. — Jože Čačak, čuvaj v pris. delavnici, 33 l., za jetiko. — Marija Ravnahrib, tesarja otrok, 3 l., za sušico. — Frančiška Oražem, mestnega delavca otrok, 4 l., za kozami. — Franč-Jurman, dninarja hči, 3 l., zaradi kašlja. — Ana Ferlinec, krčmarja otrok, 3 l., za grižo.

Dunajska borza 31. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	90
Zlata renta	73	45
1860 drž. posojilo	—	—
Akcije narodne banke	794	—
Kred. ne akcije	153	25
London	123	70
Napol.	9	88 1/2
C. a. cekini	5	91
Srebro	108	85
Državne marke	60	80

8 oralov dobre zemlje, ki lahko

preživé eno rodbino,

se prodajajo za 320 gold. z 100 gold. are, tudi manjše in večje parcele do 5000 oralov, kakor tudi vaške krčme v Slavoniji se dobodo. Več pri direktorji plem. posestva Uljanik, Dunaj, V., Kettentrückengasse 11. (198-2)

Praktikant

se sprejme pri glavnemu opravištvu Peštanske zavarovalne družbe v Ljubljani.

(192-3)

Franc Drenik.

Med. in Chirurg. (190-5)

dr. L. Jenko,

c. k. fizikus, zdravnik za oči i. t. d.,

ordinira na mestnem trgu št. 21 (v Petričičevi hiši), od 9. do 11 1/2 ure dopoldne.

Na gospodstvu Kraj pri Brežicah

je na prodaj

1100 veder izvrstnega belega vina

po znižaneji ceni, skupno, kakor tudi v partijah od 20 veder naprej. — P. n. kupci, kateri bi želeli vino na mestu pokusiti, naj izvolijo poprej pismeno naznaniti oskrbništvu omenjenega gospodstva, prihod v Brežicah, dan in vlak, da se jih more na želenici s priilko počakati. (196-2)

HENRI NESTLE-jeva

redilna moka za deco.

Edino prava: Ako so etikete vsake doze s podpisom iznajditelja „Henri Nestle“ in pa s podpisom glavnega založnika „F. Berlyak“ prepiane.

Središnji zalog za Avstro-Ogorsko:

■ Dunaj, mest. Naglergasse šte. 1. ■

Glavni zalog v Ljubljani pri Vilj. Mayrju, lekarna „k zlatemu jelem“ na Marijnjem trgu. (197-2)

Tujci.
29. julija:
Evropa: F.M.L. pl. Jovanović iz Neuhansa.
Pri Slonu: Lavtar iz Marbora. — Radelhuber iz Štete. — Sesak iz Senožec. — Martinč iz Blada. — Bohinec od sv. Kriza. — Banzel iz Grada. — Pehani iz Mokronoga.
Pri Matiči: Schwert iz Dunaja. — Polak iz Trsta. — Butner iz Kočevja. — Kwester iz Trsta. — Hoffner iz Pešče.
Pri Zamorci: Hochstätter iz Grada.